

Hoofdstuk 2 Turnen

Wat moet je kunnen?

Je kunt deelnemen aan verschillende turnactiviteiten binnen minimaal twee van de volgende onderdelen: springen, zwaaien, acrobatiek, balanceren en klimmen, waarbij springen of zwaaien verplicht is.

Daarbij kun je deelnemen aan ten minste een van de twee volgende onderdelen (springen of zwaaien):

1. Bij het springen: een serie van vijf verschillende sprongen (vrije en steunsprongen) uitvoeren, waarbij:
  - ten minste handstandoverslag of salto wordt gesprongen
  - met behulp van een afzetondersteunend apparaat een ruime zweefvlucht wordt opgeroepen
  - meegenomen rotaties op een juiste en veilige manier worden verwerkt.
2. Bij het zwaaien: twee reeksen aan verschillende toestellen uitvoeren, waarbij:
  - elke reeks beëindigd wordt met een afsprong
  - ten minste twee verschillende draaien voor- of achterover plaatsvinden
  - een halve draai om de lengteas wordt uitgevoerd
  - zwaaiend aan het apparaat een ruime uitslag wordt opgeroepen
  - rotaties op het juiste moment worden ingezet en veilig worden verwerkt.

Daarbij kun je deelnemen aan minimaal een van de volgende drie onderdelen:

3. Bij acrobatiek: samen verschillende meerdere trucs met elkaar verbinden, waarbij
  - ten minste twee trucs met een staande onderpersoon worden uitgevoerd
  - het opstappen in een vlot tempo wordt uitgevoerd
  - het afstappen gecontroleerd gebeurt
  - de balans snel gevonden en zo nodig hersteld wordt.
4. Balanceren op een los of vast voorwerp, waarbij:
  - een vooraf afgesproken of uitgezet parcours met meerdere richtingsveranderingen wordt afgelegd
  - het op- en afstappen gecontroleerd gebeurt
  - het tempo van balanceren gedoseerd wordt.
5. Verschillende vormen van klimmen uitvoeren met gebruik van touw, touw ladder, klimnet of klimwand, naar een aanzienlijke hoogte waarbij:
  - het maken/vinden van steunpunten gecontroleerd en met de goede techniek gebeurt
  - indien nodig het inbinden en beveiligen van zichzelf en anderen plaatsvindt met daarvoor geëigende knopen en handgrepen beveiligingstechnieken.

P2.1 Springen

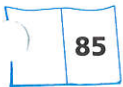
Technieken springen:

Vrije sprongen:

- Salto*
- .....
- .....
- .....

Zweefsprongen:

- Zweefhurksprong*
  - Zweefspreidsprong
  - Handstandoverslag*
  - Hurkwendsprong/arabier*
  - .....
  - .....
  - .....
- (*Kijkwijzer in docentenhandleiding)

Beoordeling springen

leerling				mede-leerling			
4	3	2	1	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐ </						

maken van hulpmiddelen. Ze noemden dit soleren. Eén van hen was Paul Preusz. Hij heeft het helaas met de dood moeten bekopen.

Direct na de Tweede Wereldoorlog was het artificieel klimmen erg populair. Het maakte niet uit hoe je boven kwam. Belangrijk was dat je boven kwam. Haken en touwladders waren toegestaan.

In de jaren zeventig ontstond het klimmen zoals dat nu wordt beoefend. Het gebruik van touwen en haken is toegestaan. Je mag ze alleen gebruiken voor de beveiliging. Omhoog klimmen met behulp van haken of erop uitrusten is niet toegestaan.

Nederland hebben we geen rotsen. Hier kun je alleen op speciaal aangelegde klimwanden sportklimmen. Je kunt het recreatief beoefenen, maar je kunt ook aan wedstrijden deelnemen. De moeilijkheidsgraad wordt internationaal vastgesteld (UIAA-schaal) en loopt tot 11. Hoe hoger de graad, hoe moeilijker de route.

In wedstrijden wordt vaak 'difficulty geklimmen'. Elke volgende ronde wordt de route moeilijker. Degene die een fout maakt, valt af. In de finale gaat het erom wie het hoogst komt.

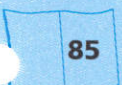
Technieken sportklimmen

- Blokken
- Back-up zekeren
- Zekeren bij het klimmen
- Zekeren bij het afdalen
- Klimmen van een route.....
- Afdalen
- .....
- .....

leerling				mede-leerling			
4	3	2	1	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Beoordeling (sport)klimmen

- Beoordeling touwklimmen
- Beoordeling techniek sportklimmen

Beoordeling klimmen

leerling				mede-leerling			
4	3	2	1	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Trampolinespringen

Dit is een zeer geliefd onderdeel van het turnen. In de gymlessen maak je veel gebruik van dit toestel. Je kunt hiermee lekker hoog springen. Bovendien zijn er veel verschillende sprongen mogelijk.

Naast de minitrampoline zijn er nog meer soorten trampolines.

Het springen met een dubbele minitrampoline (een schuine minitrampoline met daarachter een vlakke) geeft nieuwe mogelijkheden en ervaringen.

Een (grote) trampoline geeft een kick. Je kunt hoge sprongen maken, lang in de lucht zweven, neerkomen en direct weer afzetten en zweven.

Bij verschillende gymnastiekverenigingen kun je ook 'tumbling springen'. Dit is een soort verenigen op een vloer met een lengte van 20 tot 27 meter. Omdat de vloer zo goed veert, kun je meer en ook moeilijkere sprongen maken dan bij het gebruik van een lange mat.

Bij het trampolinespringen verdient het veiligheidsaspect extra aandacht.

Net als bij het springen geeft het toestel een kick om hoog te kunnen springen en lang in de lucht te zweven. Hoe hoger je springt, hoe harder je neerkomt. Een goede landing is uitermate belangrijk. Hiervoor heb je goede opvoeders en goede valmatten nodig.

2.2 Zwaaien

Zwaaien doe je met behulp van een toestel. Je kunt zwaaien terwijl je hangt of terwijl je steunt. Net als bij het springen kan het zwaaien je het gevoel geven in de lucht te zweven.

Denk hierbij maar eens aan het ringenzwaaien.

Op school kun je op allerlei verschillende manieren spectaculaire vormen van zwaaien oefenen. Soms lijken de opdrachten meer op circusoefeningen (trapeze) dan dat je aan turnoefeningen denkt. De combinatie van zwaaien en afspringen is erg attractief.

T2.3 Acrogym

Acrogym is een combinatie van acrobatiek en turnen. Belangrijke kenmerken van acrogym zijn samenwerking, evenwicht (balans), spierkracht en creativiteit.

Net als bij trampolinespringen moet één punt altijd voorop staan: de veiligheid.

Voor je met je partner(s) aan een opdracht of oefening begint, moet je ervoor zorgen dat de situatie goed is ingericht. Werk niet te dicht bij de muur en zorg dat de matten goed liggen.

Ook moet je telkens vooraf weten wat mis kan gaan bij de opdracht. Je bent dan beter voorbereid. Vraag hulp als je iets liever niet alleen doet. Bedenk vooraf hoe je een oefening moet beëindigen en weer terug moet komen in de startpositie.

- de zekeringsacht

Deze wordt aan de karabiner vastgemaakt. Het touw moet er op de juiste manier doorheen worden gehaald. De docent zal je hierin begeleiden.

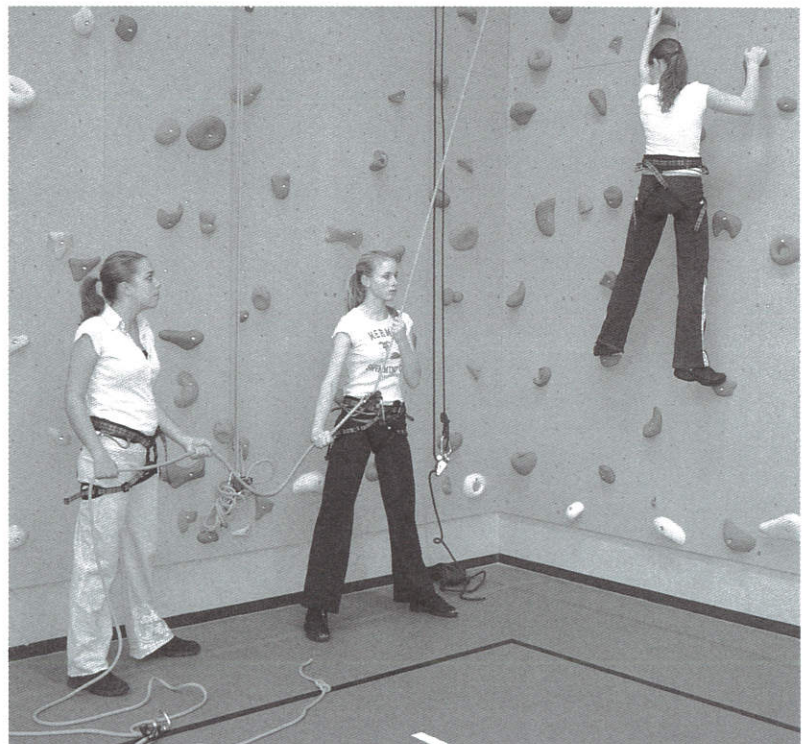

- het touw

Het touw loopt van de zekeraar naar boven door de zekeringspunten (ook wel omlooppunten genoemd). Het touw is met het andere uiteinde met een achtknoop bevestigd aan de karabiner van de klimmer.

Opbouw van het klimmen

Je kunnen niet zomaar beginnen met de techniek en tactiek van het klimmen. Om veilig te kunnen klimmen, moet eerst nadrukkelijk het beveiligen worden behandeld. Dit zal in het begin met tjeetallen worden geoefend: een klimmer, een hoofdzekeraar en een back-up zekeraar. Als het beveiligen goed gaat, kan met tweetallen gewerkt worden, waarbij de aandacht kan worden verschoven naar het klimmen. Als de klimmer het gevoel van veiligheid heeft, zal hij zich ook beter kunnen concentreren op de klimtechnieken.

1. Uitgangshouding:

De klimmer heeft zich ingebonden. De zekeraar heeft het touw aan zijn acht bevestigd en staat met het ene been voor het andere. Een rechtshandige staat met links voor en andersom. Hij 'blokt' het touw door het touw omlaag te trekken.

De back-up zekeraar haalt het touw in tot het strak staat.

2. De zekeraar trekt het touw met de ene hand omlaag (foto: linkerhand) en trekt tegelijkertijd met de andere hand het uiteinde van het touw omhoog. Trekt hij het te strak, dan heeft de klimmer er last van. Is het touw te los, dan wordt de val groter als het misgaat.

3. Het touw wordt vervolgens geblokt door het uiteinde weer naar beneden te trekken.

De bovenste hand pakt het uiteinde van het touw onder de acht en de andere hand sluit weer bij. De back-up zekeraar haalt het vrijgekomen touw in.

4. We zijn weer terug bij de uitgangshouding.

b. De procedure kan zich herhalen.

Let op! Het uiteinde van het touw dat de zekeraar in foto 1 met zijn rechterhand vastheeft, mag NOOIT losgelaten worden!

Het klimmen

De techniek van het klimmen

Het klimmen kun je onderverdelen in drie fasen:

Fase 1: De beginhouding

Fase 2: Positioneren, dat wil zeggen het lichaam in de juiste positie brengen om zo efficiënt mogelijk te kunnen klimmen.

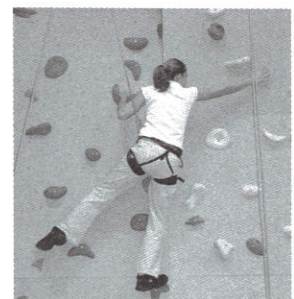
Fase 3: Het verplaatsen van de voet of hand.

Om efficiënt te kunnen klimmen, moeten de fasen vloeiend in elkaar overgaan.

Enkele belangrijke tips bij het klimmen:

1. Maak één verplaatsing tegelijk.

Een beginnende klimmer heeft steeds met minimaal drie punten (handen en voeten) contact met de wand. Een meer geoefende klimmer maakt ook gebruik van een tweepuntstechniek. Een derde ledemaat heeft wel contact met de wand, maar steunt niet echt op een tree of greep. Het wordt bijvoorbeeld gebruikt om draaien te voorkomen door een been naar buiten te steken (afvlaggen, zie foto).

Afvlaggen.

2. Blijf dicht bij de wand.

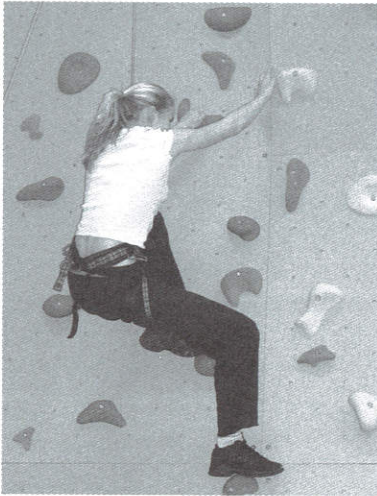
Zorg dat je lichaamszwaartepunt dicht bij de wand blijft. Dit kost gewoon minder kracht, waardoor de onderarmspieren minder vermoeid zullen raken.

3. Kijk naar de hand- en voetplaatsing.

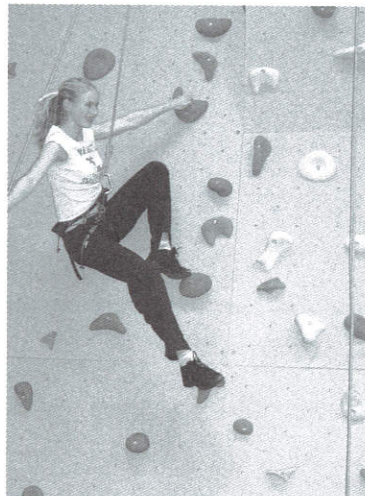
Klim nauwkeurig. Door een nauwkeurige plaatsing wordt minder kracht verbruikt en zullen minder balansverstoringen optreden. Dit principe is een beetje strijdig met het principe van dicht bij de wand blijven. Als je te dicht bij de wand bent, kun je niet zien hoe je de voeten

Het lichaamszwaartepunt moet zich in dat steunvlak bevinden. Is dat niet het geval, dan ontstaat een draaimoment. Het draaien kan worden voorkomen door kracht te gebruiken of een steunpunt (hand of voet) te verplaatsen. Is dit niet het geval, dan dreigt een 'open deur'. Om tijdens een verplaatsing een draaimoment te voorkomen, is het verstandig met je rechterhand een greep vast te houden terwijl je de linkervoet verplaatst (diagonaalregel). Zet je been niet te ver, want dan dreigt 'een open deur'.

Open deur.

Klim vanuit je benen.

Je beenspieren zijn sterker dan die van je armen. Door net als bij touwklimmen vanuit je benen te klimmen, verzuur je minder snel in je armen.

In veel gevallen wordt met gestrekte armen geklommen. Als de klimmer een hoger gelegen greep vastheeft, zal hij eerst zijn been moeten verplaatsen. Vervolgens klimt hij door zijn benen te strekken. Daarna kan hij zijn armen weer verplaatsen.

De tactiek van het klimmen

Vermoeidheid in de onderarmen is er vaak de oorzaak van dat de klimmer niet boven komt. Deze vermoeidheid moeten we dan ook zo lang mogelijk uitstellen.

Dit kunnen we doen door:

- Rustmomenten in te lassen; uithangen naar opzij of naar onderen met gestrekte armen of pauzeren op een grote greep.
- Grepen zo handig mogelijk pakken; elke situatie vraagt om zijn eigen ideale manier.
- Klimtempo aanpassen aan de situatie; bij een overhellende wand is het verstandig het tempo hoog te houden.
- Knijpen; knijp niet te hard, dit kost alleen maar kracht.
- Vervolg van de route; kies de route die de minste kracht vergt.
- Inlezen van de route; kijk van tevoren hoe je wilt gaan klimmen. Bij een foute inschatting moet je mogelijk weer terug. Dit kost weer kracht.

kom je dat hij verkeerd neerkomt bij de landing. Bij deze vorm van hulpverleners hoeft je niet altijd echt iets te doen. Wordt de beweging goed uitgevoerd, dan begeleid je alleen maar. Als je in moet grijpen, is het vangen veel moeilijker dan hulpverleners. Dit is een gevolg van het gegeven dat de medeleerling hierbij meestal in tegengestelde richting 'valt' dan de richting waarin de beweging is ingezet. Je moet de medeleerling dus letterlijk 'opvangen'.

Bij het hulpverleners ken je diverse grepen:

- **steungreep**

Je pakt met beide handen een arm of een been vast. Je duimen wijzen omhoog, ze wijzen naar de schouder van de turner.

- **draaigreep**

Je pakt met beide handen de bovenarm vast. Je duimen wijzen naar de elleboog van de turner. Er is wel een verschil tussen de draaigrepen voorover en achterover.

- **opvanggreep**

Bij een landing zet je één hand op de buik en één hand op de rug van de turner.

Onnodige risico's vermijden

Je eigen grenzen kennen is bij het turnen erg belangrijk. Breng jezelf niet in gevaar door oefensituaties die salto alleen te willen doen zonder de toestemming van de leraar. Bovendien breng je op deze manier de hulpverleners in de problemen. Zij worden vaak verantwoordelijk gesteld voor de veiligheid van de turner.

Oefensituatie aanpassen

Een oefensituatie aanpassen is ook een vorm van hulpverleners. Soms is een oefensituatie voor jou of een klasgenoot te moeilijk. Sla je bijvoorbeeld steeds door bij het maken van een handstand, dan kun je beter eerst bij de muur gaan oefenen.

Je moet leren inzien hoe je de situatie kunt aanpassen, zodat je de oefening wel uit kunt voeren.

Het gaat erom dat iedereen op zijn eigen niveau de oefeningen kan uitvoeren. Ook vermijd je door het aanpassen van de situatie eventuele risico's.

Inzet en concentratie

Tijdens alle gymlessen zijn inzet en concentratie belangrijk. Bij de turnlessen speelt dit een erg belangrijke rol. Door je in te zetten en je te concentreren, voorkom je gevaren bij het uitvoeren van diverse oefeningen.

Meer informatie over de turnsport kun je vinden op de volgende internetsites:

www.turnen.pagina.nl

www.kngu.nl

www.gymlessen.nl.

7. Wat is de belangrijkste taak van de zekeraar bij het sportklimmen?

.....

Omschrijf hoe hij zijn taak moet uitvoeren.

.....
.....
.....

8. Wat is de belangrijkste taak van de back-up zekeraar bij het sportklimmen?

.....

Omschrijf hoe hij zijn taak moet uitvoeren.

.....
.....
.....

9. De techniek van het sportklimmen kun je onderverdelen in drie fasen die vloeiend in elkaar over moeten lopen. Welke?

- I. ....
- II. ....
- III. ....

10. Noem vier belangrijke technische principes bij het sportklimmen en leg kort uit wat je ermee bedoelt.

I. ....
.....
.....
.....

II. ....
.....
.....
.....

III. ....
.....
.....
.....

Beoordeling turnen totaal

Onderdeel

Beoordeling

Springen

.....
 .....
 .....

Springen totaal

Zwaaien

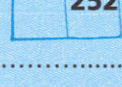
.....
 .....
 .....

Zwaaien totaal

Acrobatiek

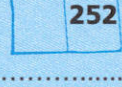
.....
 .....
 .....

Acrobatiek totaal

Balanceren

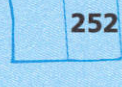
.....
 .....
 .....

Balanceren totaal

Klimmen

.....
 .....
 .....

Klimmen totaal

leerling		mede-leerling				docent		
4	3	2	1	4	3	2	1	
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	